2025/1930

25.9.2025

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2025/1930,

15. mai 2025,

millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2019/1021 Dechlorane Plusi osas

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrust (EL) 2019/1021 püsivate orgaaniliste saasteainete kohta, ([1]) eriti selle artikli 15 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

(1) Määrusega (EL) 2019/1021 rakendatakse liidu võetud kohustused, mis tulenevad püsivate orgaaniliste saasteainete Stockholmi konventsioonist ([2]) (edaspidi „konventsioon“) ja piiriülese õhusaaste kauglevi 1979. aasta konventsiooni protokollist püsivate orgaaniliste saasteainete kohta ([3]) (edaspidi „protokoll“).

(2) Konventsiooni A lisas on kemikaalide loetelu. Iga konventsiooniosaline on kohustatud loetelus olevad kemikaalid keelustama või võtma vajalikud õiguslikud ja haldusmeetmed, et lõpetada nende tootmine, kasutamine, importimine ja eksportimine.

(3) 2023. aasta 1.–12. mail toimunud konventsiooniosaliste konverentsi 11. istungil võeti vastavalt konventsiooni artikli 8 lõikele 9 vastu otsus muuta konventsiooni A lisa, et kanda sellesse lisasse Dechlorane Plus koos konkreetsete eranditega. Liit toetas Dechlorane Plusi kandmist A lisasse koos konkreetsete eranditega, nagu on sätestatud nõukogu otsuses (EL) 2023/1006 ([4]). Seepärast tuleks määruse (EL) 2019/1021 I lisa A osa, mis sisaldab loetelu ainetest, mis on loetletud nii konventsioonis kui ka protokollis, ning ainetest, mis on loetletud üksnes konventsioonis, samuti muuta, et lisada sellesse Dechlorane Plus.

(4) 2022. aastal võtsid Euroopa Kemikaaliameti riskihindamise komitee (RAC) ja sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee (SEAC) (edaspidi „komiteed“) vastu arvamused ([5]) Norra esitatud Dechlorane Plusi piirangutoimiku kohta kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1907/2006 ([6]). Arvamustes toetatakse Dechlorane Plusi tootmise ja kasutamise piiramist ning teatavaid erandeid konkreetsete kasutusviiside puhul. Need erandid lisatakse osaliste konverentsi otsusega SC-11/10 konventsiooni alusel tehtud konkreetsete erandite nimekirja ning neid tuleks lubada

([1]) ELT L 169, 25.6.2019, lk 45, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1021/oj.
([2]) Nõukogu 14. oktoobri 2004. aasta otsus 2006/507/EÜ, mis käsitleb püsivate orgaaniliste saasteainete Stockholmi konventsiooni sõlmimist Euroopa Ühenduse nimel (ELT L 209, 31.7.2006, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2006/507/oj).
([3]) Nõukogu 19. veebruari 2004. aasta otsus 2004/259/EÜ, millega sõlmitakse Euroopa Ühenduse nimel piiriülese õhusaaste kauglevi 1979. aasta konventsiooni protokoll püsivate orgaaniliste saasteainete kohta (ELT L 81, 19.3.2004, lk 35, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2004/259/oj).
([4]) Nõukogu 25. aprilli 2023. aasta otsus (EL) 2023/1006, millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu nimel püsivate orgaaniliste saasteainete Stockholmi konventsiooni osaliste konverentsi 11. istungil võetav seisukoht seoses kõnealuse konventsiooni A lisa muutmise ettepanekutega (ELT L 136, 24.5.2023, lk 55, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/1006/oj).
([5]) https://echa.europa.eu/documents/10162/d4e88790-cfe2-c934-7ea4-489e1602d6c2.
([6]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj).

eranditena ka määruse (EL) 2019/1021 alusel, sest neid on liidus endiselt vaja. Muu hulgas puudutab see maismaal kasutatavate mootorsõidukite, näiteks autode, mootorrataste, põllumajanduses ja ehituses kasutatavate mootorsõidukite ning tööstusveokite, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustega (EL) 2018/858, ([7]) (EL) nr 167/2013 ([8]) ja (EL) nr 168/2013 ([9]) hõlmatud mootorsõidukite varuosi.

(5) Konventsioon sisaldab selliseid Dechlorane Plusi kasutamise suhtes tehtud erandeid, mida komiteede arvamustes soovitatud ei ole. Need erandid hõlmavad kõnealuse aine kasutamist välitingimustes kasutatavate, jõuallika abil töötavate seadmete, meditsiiniseadmete, *in vitro* diagnostika seadmete ning analüüsi-, mõõte-, reguleerimis-, seire-, katse-, tootmis- ja kontrollivahendite varuosades ning teatavate toodete parandamisel. Võttes arvesse, et varuosades ja toodete parandamisel kasutatakse Dechlorane Plusi väikeses koguses ning et juba kasutusele olevate toodete korrashoid on oluline, tuleks sellised erandid lisada määrusesse (EL) 2019/1021.

(6) Erandite maksimaalne kestus peaks konventsiooni artikli 4 lõike 4 kohaselt olema viis aastat võimalusega neid veel viie aasta võrra pikendada. See on eriti oluline meditsiiniliste piltdiagnostika rakenduste ning kiiritusraviseadmete ja -paigaldistega seotud erandite puhul, mille kehtivusajana komiteede arvamustes toetati vastavalt seitset ja kümmet aastat. Komisjon peaks konkreetsete erandite pikendamise vajaduse läbi vaatama hiljemalt 1. aprilliks 2028, et valmistuda konventsiooniosaliste konverentsiks, mis toimub eeldatavasti 2029. aasta mais, sest selle aine konkreetse erandi võimalik pikendamine vastavalt konventsioonile tuleb otsustada sellel konventsiooniosaliste konverentsil.

(7) Määruse (EL) 2019/1021 artikli 3 kohaselt on kõnealuse määruse I lisas loetletud ainete tootmine, turuleviimine ja kasutamine eraldi, segudes või toodetes keelatud. Sellega seoses tuleks täpsustada, et tooteid, mis sisaldavad Dechlorane Plusi ja mis toodetakse või lastakse turule kõnealuse määruse I lisas sätestatud erandi alusel ja on asjaomase erandi kehtivusaja lõppemise kuupäeval juba kasutusel, lubatakse edasi kasutada ka pärast kõnealust kuupäeva.

(8) Peale selle tehakse kooskõlas otsusega SC-11/10 erand, mis hõlmab Dechlorane Plusi turuleviimist ja kasutamist teatavate sõidukite ja masinate ning merenduses, aianduses ja metsamajanduses välitingimustes kasutatavate, jõuallika abil töötavate seadmete varuosades, lennundus-, kosmose- ja kaitserakendustes ning teatavates vahendites kuni asjaomase toote kasutusea lõpuni või kuni 31. detsembrini 2043, olenevalt sellest, kumb saabub varem, või meditsiiniseadmete ja *in vitro* diagnostika seadmete varuosade puhul asjaomase toote kasutusea lõpuni. Kaitse-, lennundus- ja kosmoserakendustes kasutatavate toodete kasutusiga võib kesta kauem kui 2043. aastani. Sellistes rakendustes kasutamiseks ettenähtud varuosi, mis on liidu territooriumil juba asjaomase erandi aegumiskuupäeval või enne seda, tuleks seepärast lubada turule viia ja kasutada ka pärast nimetatud kuupäeva.

(9) Selleks et tõhustada määruse (EL) 2019/1021 artikli 3 lõike 1 kohaldamist ja selle täitmise tagamist liidus, tuleks kehtestada ainetes, segudes ja toodetes tahtmatu jälgsaastena esineva Dechlorane Plusi piirnorm.

(10) Võttes arvesse, et laboritel on vaja parandada analüüsitäpsust ja tagada analüüsimeetodite ühetaoline ja asjakohane rakendamine, tuleks tahtmatu jälgsaaste piirnormiks kehtestada 1 000 mg/kg. Kui määruse jõustumisest on möödunud 30 kuud, siis peaks see piirnorm olema 1 mg/kg.

([7]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/858 mootorsõidukite ja mootorsõidukite haagiste ning nende jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse ja turujärelevalve kohta, ning millega muudetakse määruseid (EÜ) nr 715/2007 ja (EÜ) nr 595/2009 ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2007/46/EÜ (ELT L 151, 14.6.2018, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/858/oj).

([8]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. veebruari 2013. aasta määrus (EL) nr 167/2013 põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite kinnituse ja turujärelevalve kohta (ELT L 60, 2.3.2013, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/167/oj).

([9]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2013. aasta määrus (EL) nr 168/2013 kahe-, kolme- ja neljarattaliste sõidukite kinnituse ja turujärelevalve kohta (ELT L 60, 2.3.2013, lk 52, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/168/oj).

(11) Määrust (EL) 2019/1021 tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) 2019/1021 I lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 15. mai 2025

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

LISA

Määruse (EL) 2019/1021 I lisa A osasse lisatakse järgmine kanne:

Aine	CASi nr	EÜ nr	Konkreetne erand vahepealseks kasutamiseks või muu täpsustus
„Dechlorane Plus Dechlorane Plus hõlmab selle *syn*-isomeeri ja *anti*-isomeeri	13560-89-9 135821-03-3 135821-74-8	236-948-9	1. Käesoleva kande puhul kohaldatakse artikli 4 lõike 1 punkti b Dechlorane Plusi suhtes, kui see esineb järgmistes kontsentratsioonides: a) kuni 1 000 mg/kg (0,1 massiprotsenti) ainetes, segudes või toodetes kuni 15. aprillini 2028; b) kuni 1 mg/kg (0,0001 massiprotsenti) ainetes, segudes või toodetes pärast 15. aprilli 2028. 2. Erandina on lubatud Dechlorane Plusi turule viia ja kasutada järgmisel otstarbel: a) lennundus-, kosmose- ja kaitserakendustes kuni 26. veebruarini 2030; b) piltdiagnostikarakendustes kuni 26. veebruarini 2030; c) kiiritusravi seadmetes ja paigaldistes kuni 26. veebruarini 2030; d) järgmiste toodete varuosades ja parandamisel: i) maismaal kasutatavad mootorsõidukid; ii) põllu- ja metsamajanduses ning ehituses kasutatavad paiksed tööstusmasinad; iii) välitingimustesse ettenähtud ja jõuallika abil töötavad seadmed, mida kasutatakse merenduses, aianduses ja metsanduses ning mis ei ole hõlmatud alapunktiga ii; iv) lennundus-, kosmose- ja kaitserakendused; v) analüüsi-, mõõte-, reguleerimis-, seire-, katse-, tootmis- ja kontrollivahendid; kui nende tootmisel kasutati algselt Dechlorane Plusi, kuni nende kasutusea lõpuni või kuni 31. detsembrini 2043, olenevalt sellest, kumb saabub varem; e) järgmiste toodete varuosades ja parandamisel: i) määruse (EL) 2017/745 kohaldamisalasse kuuluvad meditsiiniseadmed ja meditsiiniseadmete abiseadmed;

Aine	CASi nr	EÜ nr	Konkreetne erand vahepealseks kasutamiseks või muu täpsustus
			ii) määruse (EL) 2017/746 kohaldamisalasse kuuluvad *in vitro* diagnostika meditsiiniseadmed ja *in vitro* diagnostika meditsiiniseadmete abiseadmed; kui nende tootmisel kasutati algselt Dechlorane Plusi, kuni nende kasutusea lõpuni. 3. Komisjon hindab vajadust pikendada punkti 2 alapunktides a, b ja c esitatud konkreetseid erandeid hiljemalt 1. aprilliks 2028. 4. Dechlorane Plusi sisaldavaid tooteid, mis on liidus kasutusel juba enne punkti 2 alapunktides a–d esitatud asjaomase erandi aegumise kuupäeva või sel kuupäeval, võib jätkuvalt kasutada. 5. Dechlorane Plusi sisaldavaid varuosi, millele on osutatud punkti 2 alapunkti d alapunktis iv ja mis on liidu territooriumil juba enne 31. detsembrit 2043 või sel kuupäeval, lubatakse turule viia ja kasutada.“